



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Processus iudiciarius panormitani

Johannes <Urbach>

Parisius, Millesimo quinge[n]tesimo octauo

Quid sit iudicium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70756)

aduersus. Idcirco dñoz meoz super hoc deuict⁹ in
stantia libellorum et aliorum actuum iudicialium
formas tradere et declarare intēdo / et iudicioz or-
dinem debitum et frequētātū per singulos actus et
partes iudiciales ac media per que ad causaruz fi-
nē puenitur cōpetenti ac regulato ordine replicare
q̄rū michi est possibile. Et licet in hac re in sufficiē-
tē me cognoscā faciā tñ quod possū xxij. q. ij. faciat
hō et sufficiat q̄ in paucis animi labore consolatur
vt dicit lex tutori. C. de nego gestis et ff. de admini-
tu. l. tutor. §. qui se in fine.

¶ Quid sit iudicium.

Sed anteq̄ veniam ad propositum p euidentia
pmitto q̄ iudiciuz est actus legitimus triū p-
sonarum / iudicis / actoris / et rei scdm hosti. in sum-
ma de iudi. in p̄ri. et doc. cōlter ī hoc quod d̄r ē act⁹
triū psonarū / includūtur duo scz p̄cessus iudiciū et
persone et licet sint aliqua iudicia ubi non sunt om-
nes ille persone / vt in iudicio ḡnalis inquisitionis
ubi nō est persona actoris vel rei de quo in. c. bone
de elec. et ī iudicio inquisitionis specialis que sit ex
officio iudicis nemine promouēte vel instigāte vt
ī ca qualiter secūdo de accusa. inquisi. Abi deficiat
persona actoris et super crimine notorio in quo nō
exigitur persona accusatoris / de accu. euidentia ad
hūc tñ stant predicta vera in diffinitioe posita quia
in iudicio inquisitionis fama vel infamia precede-
re debet inquisitionē vt in iuribus allegatis / et illa
est loco actoris et ei⁹ typū gerit vt ibi notatur. Et
inquisitio generalis ad specialem ordinatur et ita
etiam similiter erit ibi sicut in speciali reperire acto-
rem sic in iudicio quo habetur super notorio cri-

3
mte potest dici q̄ ibi notoriū supplet locū et vicem
accusatoris interpretatiue ⁊ sic in quocūq; iudicio
ordinario inquisitorio vel extraordinario/predicte
tres p̄sone substātificē habebūtur fīcte vel vere vel
saltem representatiue. Et ita iste tres p̄sone sunt de
esse iudiciū/et substantia scilicet iudex actor ⁊ reus
Additio. Et dicit bal. super rubrica ex d̄ iudicijs
q̄ elemēta siue cause iudicioꝝ sunt quattuor. effici
ens vt magistratus p̄sident/actor trahens/ ⁊ reus
fugiēs. l. solēni. ff. de iudicijs. ⁊. l. si quis intentione
ambigua causaz materialis est negociū et facta ho
minū. l. iurisgētū. §. i. ff. de pactis. l. si ex plagis. §. i
cliuo. ff. ad legem a qui causa formalis modus p̄ce
dendi ⁊ potissime libellandi ad quez debet semper
aia duertere iudex qz secundū formā libelli setētia
est ferenda vt. l. fundus. ff. diuidūdo. c. l3 heli/extra
de simonia/causa finalis ē victoria qz nemo litigat
nisi spe victorie. l. rōne. §. cuz qdē. ff. ad. l. falci. sunt
tñ alique persone que qñq; in iudicio interueniunt
et earum alique agūt vel defendūt/ sicut procura
tor/coniuncte persone/defensor/excusator/ sindic⁹
yconomus/tutor/curator/ ⁊ quedā alie de quibus
in speculo parte prima i tertia particula per totum
sed iste p̄sone sunt in iudicio agēdo vel defendendo
nomine alieno videlicet nomine actoris vel rei alie
nec agunt nec defendūt sed sunt ibi vt prestēt am
niculum ipsis causis. sicut sunt aduocati. C. de pos
sui. p̄ torti d̄ iudicijs pastoralis vt lite nō p̄testa. c. i.
cū similib⁹. iij. q. iij. c. i. d̄ vbo signi. c. forus. §. omī.
Tabellio vel ipsius loco duoviri ydonei qui iudiciū
acta cōscribāt de p̄ba qm̄ contra falsam ⁊ nunciū
seu executor qui citet et referat de offi. dele. pruden
tiam. i. ⁊. c. de apel. cum. paratū et ille persone etia;

de necessitate nō habēt esse ī iudicio secundū iustū
effectum quē supra dixi. et de istarū personarū offi-
cio ⁊ de eorū exercitio ad formās quibus constituūt
et alijs circa hūmōi ad practicā pertinētibus suo tpe
patebit ī p̄cessu. ⁊ circa hūmōi p̄sonas ⁊ eorū officia.
X̄satur p̄mus liber decretaliū. et prima pars specu-
li iudicialis. Huil. durandi. q̄ prius persona q̄ ra-
tio querenda est. ff. de iusticia ⁊ iu. l. quedā referūt.
de despo. impu. ad dissoluēdū. Modo de alia par-
te diffinitionis in qua d̄r q̄ iudiciū est actus legiti-
mus. Sciendū q̄ ad istius actus iudiciarij debitaz
appllationē et p̄fectionem ambulatur per multas
partes et actus p̄ticulares et certo ordine a iure et
cārum cōsuetudine introductas regulariter p̄cedē-
do ad sententiaz que finem īponit negocio pueniē-
et istū ordinem iudicij et eius partes pertractat se-
cūdus liber decretaliū. ⁊ Huil. in spe. parte secūda
per totū. et ibi ī p̄cipio istius secunde partis enu-
merat debito ordīe partes seu mēbra p̄cessus iudi-
ciarij. saltē illa mēbra q̄ cōmuniter ⁊ plurimū cōti-
gere solent. lz ēt aliquando alia occurāt vt ibi dicit
ī p̄c. et aliqua ēt enumerat decre. quoniam con-
tra ta. sa. de proba. non tamen ordīem per oīa ob-
uando. vt ibi notatur.

Que sunt de substantia ordinis iudiciarij ⁊ que
non.

Istaz partiuꝝ iudicij alique sunt de substātia
p̄cess⁹ vel ordinis iudiciarij vt citatio cle. pa-
storalis de re iudi. libelli oblatio. de quo i. c. i. de li-
belli oblatio ī fi. glo. ⁊ ī clemen. sepe de x̄bo. signi.
ī glo. que est super x̄bo necessario. Itē iuramen. de
colūpnia si petatur. c. i. de iuramēto colūpnie. li. vi.
Item litis cōtestatio. de litis cōtest. c. vntso. vt lite